

FME-lobby in Brussel:

'Technologische industrie is EU-paradepaard'

Hester Jansen: 'Zeker 20 procent van onze mkb-bedrijven zou aanspraak kunnen maken op een subsidie'

De metaal- en elektrobranche voert in Brussel een krachtige lobby. Er zijn miljarden te verdelen aan onderzoekssubsidies voor technologie en innovatie. Volgens lobbyiste Hester Jansen van FME-CWM, branchevereniging voor de technologische industrie, is de maakindustrie een van de lievelingen in Europa. 'Wij creëren duurzame oplossingen voor maatschappelijke problemen.'

TEKST Loek Kusiak **FOTO** Dirk Hol

Industriebeleid is in Brussel terug van weggeweest. Voor technologische innovatie heeft de Europese Commissie van 2007 tot eind 2013 circa 50 miljard euro subsidie beschikbaar gesteld. De Commissie is dan ook schatplichtig aan het verleden. De oorsprong en bloei van de Europese Gemeenschap liggen in staal en kolen, totdat het vanaf 1970 bergafwaarts ging met de zware industrie. Kolenmijnen, hoogovens en ijzergieterijen sloten een voor een. Maar tegenwoordig is de maakindustrie, die zich toelegt op metaalbewerking, machinebouw en elektra, weer een van de paradepaardjes van de EU.

'Industrie wordt niet langer gezien als een vervuilende sector, die je vooral moet reguleren', zegt Hester Jansen, die in Brussel lobbyt voor de technologische industrie. 'Wij zijn een van de lievelingen binnen de EU. De diversiteit aan producten uit onze branche is enorm. Brussel ziet grote marktkansen voor duurzaam bouwen, recyclen, hernieuwbare energie, hightech apparatuur, superlichte materialen voor transport en verpakking en nanotechnologie. Onze sector creëert duurzame oplossingen voor maatschappelijke problemen. Maar wat de Europese maakindustrie moet leren, vergeleken met Amerika en Japan, is dat we onze slimme vindingen veel beter aan de man moeten brengen.'

Klimaatwinst

Vier dagen per week zetelt Hester Jansen in het Brusselse hoofdkwartier van Orgalime, de Europese koepel van de maakindustrie. Van daaruit behartigt ze de belangen van de

ruim 2700 leden van de Nederlandse branchevereniging FME. Orgalime vertegenwoordigt 130.000 bedrijven met 11 miljoen werknemers. 'We zijn als koepel een sterke belangengroep. De Europese Commissie en de commissaris voor Industriebeleid, de Italiaan Tajani, kunnen niet om ons heen', zegt Jansen. 'Onze invloed is soms zeer direct.'

Zo werkte ze met specialisten van Orgalime samen met de ambtenaren van de Europese Commissie aan het zogeheten Electra-rapport. 'Daarin staan twintig oplossingen voor verbetering van de concurrentiepositie van de Europese elektrotechnische industrie. De aanbevelingen uit ons rapport zijn door de Europese Commissie vrijwel een-op-een overgenomen.'

Drempelvrees

In de Nederlandse metaalektro werken 250.000 mensen. De jaaromzet bedraagt circa 80 miljard euro. Dat bedrag zou nog hoger kunnen zijn als Nederlandse bedrijven minder drempelvrees voor de Europese innovatiefondsen zouden hebben. Hester Jansen: 'Zeker 20 procent van onze mkb-bedrijven zou aanspraak kunnen maken op een subsidie, die driekwart en soms de volledige kosten van innovatieonderzoek vergoedt.

Alleen al voor eco-innovatie is 3,6 miljard euro beschikbaar. We maken daar veel te weinig gebruik van. Ondernemers schrikken – niet geheel onterecht – terug voor de complexe procedures en bureaucratische rompslomp. Daarom breng ik bedrijven die subsidie voor research kunnen gebruiken in contact met bedrijven die met succes een beroep op Europese gelden deden. Zo leer je van elkaar. Een voorbeeld is de Eindhovense metaalwarenfabriek Phoenix. Met steun van TNO als penvoerder voor zijn aanvraag, kreeg Phoenix geld uit Brussel. Dat is gebruikt voor de ontwikkeling, samen met de TU Delft, van een hoogwaardige rubberpers die staalplaten in allerlei vormen kan drukken.'

Orgalime heeft op aandrang van FME een standpunt ingenomen in het debat over innovatiemanagement. De Europese Commissie wil normen vaststellen voor de opzet en het verloop van innovatieprocessen. Jansen: 'De industrie vindt dergelijke normen totale onzin. Innovatie is een creatief proces dat je op voorhand niet strak moet sturen. Je moet kunnen dwalen.'

Gelijk speelveld

De Europese Commissie wil ook alle milieunormen voor elektrische apparaten samenvoegen in een richtlijn Ecodesign. Die reguleert de milieuprestaties van allerhande producten: van ontwerp tot en met hergebruik. Het gaat om dertig ver-

In Europa

Steeds meer sociaal-economisch beleid is Europees beleid. Dat voert de Nederlandse vakbonden en werkgeversorganisaties geregeld naar Brussel. Wat doen ze daar precies? SERmagazine op bezoek bij sociale partners in Brussel. Deel 5: branchevereniging voor de technologische industrie FME.

schillende productgroepen, zoals verwarmingsketels, koelkasten, motoren en tv's. Jansen: 'Wij wilden geen keurslijf van designnormen. Maar uiteindelijk is gekozen voor normen die voor alle EU-landen gelijk zijn, zodat het speelveld voor alle ondernemers gelijk is. Dat heeft de Europese Commissie ook ingezien. Industrie en Europese ambtenaren werken nu samen bij de invulling van eco-normen per productgroep.'

Sinds kort moeten alle chemische stoffen volgens de EU-richtlijn 'REACH' geregistreerd staan bij een Europees agentschap. Bedrijven moeten aantonen dat de stoffen die zij gebruiken in hun producten onschadelijk zijn voor mens en milieu. Dat is een dure aangelegenheid, onder meer vanwege de onderzoeks- en administratiekosten. REACH was daarom een van de grootste klussen voor lobbyisten in Brussel ooit. Niet zonder succes, want stoffen waarvan jaarlijks minder dan een ton wordt geproduceerd, zijn buiten de richtlijn gehouden. 'Ook metaalbedrijven werken met chemische hulpstoffen', zegt Jansen. 'Goede informatie over de veiligheid van deze stoffen is belangrijk, maar voor de kleinere ondernemers is de administratie eromheen enorm tijdrovend.'

Treurig

Aandachtsgebied voor Jansen en Orgalime zijn ook de eisen die Brussel stelt aan industriële emissies. 'Met naleving van de bestaande regelgeving maakt vooral Zuid-Europa weinig haast. Een strengere richtlijn hoeft voor ons dan ook niet. Onze industrie is al veel milieubewuster geworden.' Vergeleken met de aandacht van Brussel voor de technologische industrie, steekt die van de Nederlandse overheid treurig af, constateert Hester Jansen. 'Door bezuinigingen, zoals de opheffing van het Fonds Economische Structuurversterking, geeft dit kabinet 600 miljoen euro minder uit voor research en innovatie. Bijgevolg krijgen we ook minder geld uit Brussel. Dat zou minister Verhagen van Economische Zaken zich beter moeten realiseren.' ■